

У ВИПУСКУ:

НОВОРІЧНЕ ЗВЕРНЕННЯ ДИРЕКТОРА ПРОГРАМИ 1

РТЦ ДОПОМАГАЮТЬ НАСОЛОДИТИСЯ «ЗОЛОТИМИ РОКАМИ» 1

БІБЛІОТЕКИ – ВІДКРИТІ ВОРОТА ДО ЗНАНЬ 2

КОНФЕРЕНЦІЯ УБА ДАЄ ІМПУЛЬС ІННОВАЦІЯМ 2

АНАЛІЗ ЗАЯВОК НА УЧАСТЬ У ТРЕТЬОМУ РАУНДІ КОНКУРСУ ОРГАНІЗАЦІЇ НОВИХ БІБЛІОТЕЧНИХ ПОСЛУГ 3

НОВОРІЧНЕ ЗВЕРНЕННЯ ДИРЕКТОРА ПРОГРАМИ

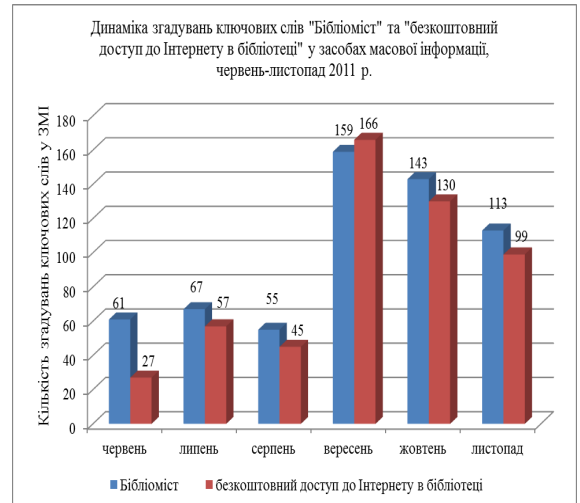
Шановні друзі, колеги та партнери!

Програма «Бібліоміст» входить у новий рік з гордістю та оптимізмом, для яких є чимало причин.

Кінець 2011 року пройшов під знаком святкувань у бібліотеках, адже 730 закладів урочисто представили нові можливості у рамках Конкурсу організації нових бібліотечних послуг з використанням Інтернету. У святкових заходах взяли участь як читачі та члени громади, так і представники центральної та місцевої влади, журналісти та партнери. Церемонії відкриття засвідчили значний попит на нові послуги, а також здатність бібліотекарів будувати міцні партнерські стосунки серед громади. Спостерігалися випадки вкладення коштів у модернізацію бібліотек місцевою владою та спонсорами на додаток до фінансування від програми «Бібліоміст».

Широке висвітлення засобами масової інформації діяльності «Бібліомісту» та бібліотек-партнерів протягом 2011 року

продемонструвало, що програмі вдалося привернути увагу загальнонаціональних та місцевих медіа до важливості питання модернізації бібліотек.

Місцеві органи виконавчої влади та самоврядування Львівської області та АР Крим звернулися до програми «Бібліоміст» із конкретними пропозиціями щодо масштабної модернізації бібліотек. На підтримку цих ініціатив «Бібліоміст» надав фінансову

Закінчення на с. 4

РТЦ ДОПОМАГАЮТЬ НАСОЛОДИТИСЯ «ЗОЛОТИМИ РОКАМИ»

Кожен п'ятий українець досягнув похилого віку, тож зі старінням населення один з пріоритетів бібліотек – створити нові можливості для спілкування, навчання та саморозвитку. Львівські бібліотекарі вирішують це завдання у рамках програми «Золоті роки», яка пропонує пенсіонерам опанувати основи комп'ютерної грамотності та англійської мови,

Випускники програми «Золоті роки» під час церемонії вручення дипломів

займатися танцями та декоративно-прикладним мистецтвом і реалізувати власні ідеї. «Тепер я із комп'ютером на ти, можу писати листи та спілкуватися по Skype», – хвалиться семидесятичотирирічний Валерій Піліпенко. А

Зіна Малухина, якій 57, цінує передусім сімейну атмосферу: «В цьому товаристві забула про таблетки та усі ліки!».

Львівська обласна наукова бібліотека (ОУНБ) не випадково бере участь у проєкті – адже регіональні тренінгові центри (РТЦ) у кожному регіоні є потужними вузлами навчання та розвитку громади. На даний момент

програму успішно пройшли 87 громадян віком від 55 до 86 років. «Немає людей похилого віку, а є люди, які мають своє коло інтересів, вчать, опановують новітні технології,

Закінчення на с. 4

IREX
WWW.IREX.ORG

БІБЛІОТЕКИ – ВІДКРИТІ ВОРОТА ДО ЗНАНЬ

Оскільки сучасне суспільство пропагує відкрите та безперешкодне використання інформації та ідей, бібліотекарі ставлять за мету подолання бар'єрів та сприяння міжнародній співпраці, особливо в історично споріднених регіонах. Хорошим взірцем роботи у цьому напрямку є транскордонний проект «Бібліотеки – відкриті ворота до знань», який реалізують румунська Бібліотека Буковини ім. І. Сбієру, Сучавська повітова рада та музей Буковини спільно з українським партнером, Чернівецькою ОУНБ ім. М. Івасюка.

Ініціатива, що працює з 7 травня 2011 р. по 6 травня 2012 р., отримує кошти від Європейського Союзу в рамках Спільної операційної програми «Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013», за допомогою Європейського інструменту сусідства і партнерства та спільного фінансування країн-учасників.

«Оскільки досвід показав, що зовнішні кордони Євросоюзу часто вважаються бар'єром для співробітництва на місцевому рівні», – пояснює заступник директора з наукової роботи ЧОУНБ ім. М. Івасюка Марія Довгань, – «сьогодні однією з найважливіших умов для подальшого зближення людей є поліпшення співпраці між культурно-освітніми закладами». Виходячи з цього, мета проекту – диверсифікація послуг публічних бібліотек та консолідація транскордонного співробітництва між двома програмами ініціативи «Глобальні бібліотеки» – «Бібліонет» (Румунія) та «Бібліоміст» (Україна). Серед завдань – придбання книг рідною мовою для

Учасники міжнародної конференції

румуномовного населення України та україномовного – у Румунії, створення нових центрів доступу до Інтернету та розширення списку послуг бібліотек.

7-8 грудня у Чернівецькій ОУНБ ім. М. Івасюка відбулася міжнародна науково-практична конференція «Сучасні публічні бібліотеки та інформаційний потенціал – проблеми, спілкування, перспективи». Під час заходу обговорювали питання використання інформаційного потенціалу бібліотек для забезпечення потреб читачів. Зокрема, відбувся обмін досвідом впровадження програм ініціативи «Глобальні бібліотеки».

У складі румунської делегації до Чернівців прибули працівники бібліотек Сучавського повіту (у т.ч. Бібліотека Буковини ім. І Сбієру) та представники IREX (Румунія). З українського боку у заході, крім бібліотекарів області та працівників програми «Бібліоміст», також взяли участь представники органів влади, громадських організацій та ЗМІ.

Чернівецька бібліотечна спільнота запропонувала низку презентацій: «Нові послуги бібліотеки» – досвід роботи Хотинської ЦБС, «Формування красназавчих інформаційних ресурсів» – бібліотека с. Бабин (Кельменецький р-н), проект програми «Бібліоміст» «Простягни руку допомоги» (Чернівецька ОУНБ).

8 грудня делегація з Румунії відвідала центральні районні бібліотеки області та їхні філії. Гостям представляли кращі практики впровадження інновацій (Сторожинецька ЦБС) та відродження і збереження національної культури (Герцаївська ЦБС). ■

КОНФЕРЕНЦІЯ УБА ДАЄ ІМПУЛЬС ІННОВАЦІЯМ

8-10 листопада 2011 р. Українська бібліотечна асоціація (УБА) вдруге провела щорічну Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Інноваційна діяльність бібліотек». У заході, який відбувся у м. Києві, взяли участь понад 160 учасників, серед яких була заступник Міністра культури України Вікторія Лісничка. З вітальними листами до присутніх звернулися заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко та Міністр культури України Михайло Кулиняк.

У числі гостей на конференцію завітала делегація з Росії, очолювана генеральним директором Головного інформаційно-обчислювального центру Міністерства культури Російської Федерації Денисом Виноградовим. Російські колеги наочно презентували сучасні підходи до комплексної автоматизації бібліотек. Семінари, тренінги та презентації ознайомили з просуванням технологічних інновацій в бібліотеках, бібліотечними веб-сайтами, книжковими та інформаційними проектами та можливостями соціальних медіа. Дискусії, обмін досвідом, налагодження контактів з учасниками 14-го Київського міжнародного книжкового ярмарку «МЕДВІН: Книжковий світ-2011» допомогли

Друга щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційна діяльність бібліотек»

розширити включення до сучасного інформаційного середовища України. В межах Конференції за програмою ІФЛА (Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій) була організована секція «Розбудова потужних бібліотечних асоціацій», яка отримала чимало схвальних відгуків.

Учасники заходу високо оцінили програму конференції та її організацію. Директор Бучацької ЦБС (Тернопільська область) Леся Машталір подякувала за можливість

поспілкуватися через «Скайп» з тренером ІФЛА Джилліан Халлам та нові стимули до впровадження інноваційних технологій. Керівник інформаційно-ресурсного центру Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва Юлія Кашпрук також поділилася захопленням: «За своєю організованістю, насиченістю сесій і потужністю нагадала Міжнародну Конференцію «Next Library 2011» (м. Орхус, Данія, червень 2011 р.), а контекстуально навіть розширила обсяг питань, що розглядалися».

Сподіваємося, що ця подія стала імпульсом для подальших змін у бібліотечній сфері, а натхнення передалося усім бібліотекарям, які мали нагоду поспілкуватися з учасниками Конференції.

(За матеріалами УБА) ■

АНАЛІЗ ЗАЯВОК НА УЧАСТЬ У ТРЕТЬОМУ РАУНДІ КОНКУРСУ ОРГАНІЗАЦІЇ НОВИХ БІБЛІОТЕЧНИХ ПОСЛУГ

У 2011 році програма «Бібліоміст» отримала 269 заявок, порівняно з 236 у 2010 році

У середньому кожна центральна бібліотека вказала 3,5 філії

89% заявок відповідають мінімальним вимогам до участі в програмі

Середня сума обіцяної підтримки місцевої влади — 30-40 тис. грн.
(у т.ч. проїзд бібліотекарів на навчання та ставка ІТ-спеціаліста)

Найбільші асигнування на бібліотечну систему пообіцяла місцева влада на Закарпатті (310 тис. грн), а на філію — на Харківщині (300 тис. грн)

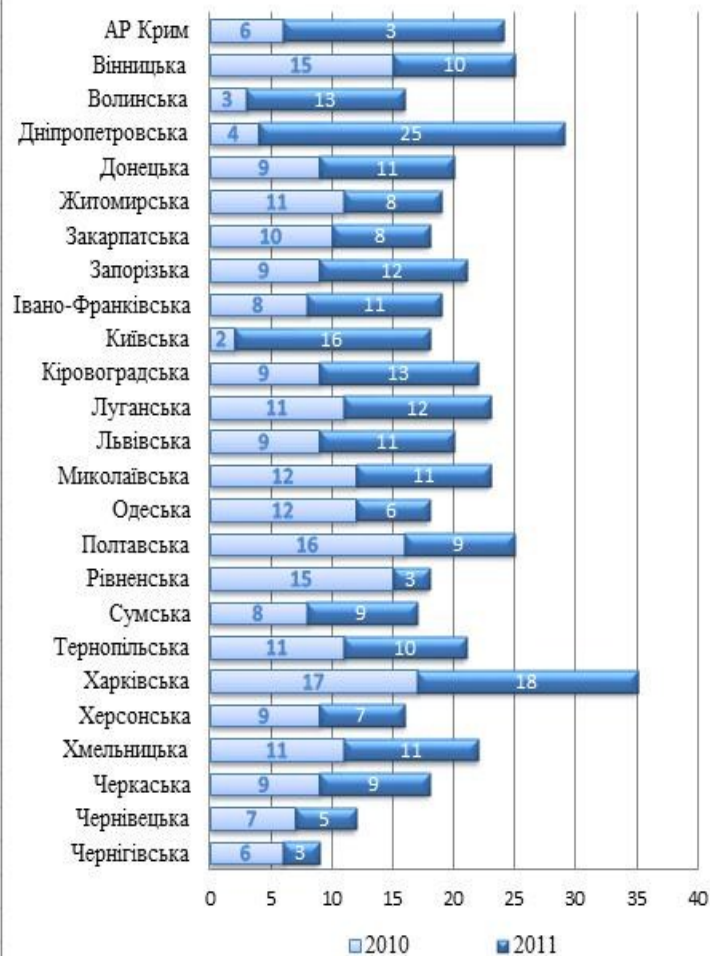
Результати конкурсу оголосять у лютому 2012 року

Бібліотеки-заявники вивчили потреби громад

- Члени клубів овочівників «Кураж» (м. Кам'янка-Дніпровська), «Нептун» (с. Велика Знам'янка) і «Айвенго» (с. Дніпровка) у Запорізькій області до обладнаної бібліотеки приходитимуть, щоб дізнатися більше про сучасні технології вирощування продукції та її захисту від хвороб і шкідників.
- Представники громади села Добрівляни Заліщицького району Тернопільської області особливо зацікавлені в інформуванні через Інтернет про діяльність підприємців села, які надають послуги зеленого туризму та рекламуванні заповідних зон.
- Сімейний лікар з Тернопільського району готовий співпрацювати з бібліотекою та її чотирма сільськими філіями у наданні медичних онлайн-консультацій.
- Із 280 опитаних бібліотекарями учнів смт Веселинівки у Миколаївській області вдома Інтернет-підключення мають лише 42 особи. 83% опитаних користуються мережею для виконання домашнього завдання та спілкування в соціальних мережах.
- У м. Макіївка на Донеччині 57% з 320 респондентів користуються Інтернетом вдома. Проте вони прийшли б до бібліотеки, щоб покращити навички роботи з комп'ютером: пройти курси та почитати спеціалізовану літературу.

Кількість заявників

Офіс програми «Бібліоміст»
Вул. Саксаганського 36д,
2-й під'їзд, 5-й поверх
Київ 01033, Україна
Телефон: +380 44 586 2780
Факс: +380 44 586 2781
Ел. пошта: bibliomist@irex.ua

Штаб-квартира IREX
2121 K Street NW #700
Washington DC 20037

Телефон: 202 6288188
Факс: 202 628 8189
Ел. пошта: gl@irex.org

IREX
WWW.IREX.ORG

IREX – міжнародна неприбуткова організація, яка пропонує лідерство та інноваційні програми, спрямовані на вдосконалення якості освіти, зміцнення незалежних ЗМІ та сприяння розвитку плюралістичного громадянського суспільства. З часу заснування у 1968 р. IREX працює у більш ніж 50 країнах світу.

РТЦ ДОПОМАГАЮТЬ НАСОЛОДИТИСЯ «ЗОЛОТИМИ РОКАМИ»

Початок на с. 1

тобто рухаються в ногу з часом», – запевняє координатор РТЦ Олена Шматько.

Освітня програма «Золоті роки» стартувала восени 2010 р., а організаторами стали Львівська міська рада, Інститут Громадського Лідерства, ГО «Підкова» та Львівська ОУНБ. У проведеному останнього опитуванні більшість

респондентів зазначили, що пройти навчання їх спонукали бажання відчувати себе потрібним суспільству, не відставати від дітей та онуків, налагодити зв'язок з близькими та знайти корисну справу для душі.

Крім тренінгів, програма проводить чимало цікавих заходів, як от Андріївські вечорниці та Львівська батярка. А у жовтні ц. р. відбувся Ярмарок можливостей для літніх людей, де представили роботу громадських організацій, центрів і клубів, які працюють зі старшими людьми. Також учасники могли отримати юридичну експрес-консультацію, взяти участь у майстер-класах зі спортивно-оздоровчої ходьби, бадмінтону, створення яворівської іграшки, ляльок з соломи та трави. Крім того, за підтримки Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні Львівська міська рада, Інститут Громадського Лідерства та ГО «Самопоміч» вперше видали довідник пенсіонера, який містить перелік

Учасники тренінгу для літніх людей у Харківському РТЦ

державних організацій, що надають соціальний та пенсійний захист, безкоштовну юридичну допомогу, консультації у житлово-комунальній сфері. У планах ОП «Золоті роки» – підготувати волонтерів до Євро-2012.

Харківська ОУНБ впроваджує подібну програму під гаслом «Не турбуйся, що років багато -

Інтернет для кожного свято!». Заступник директора Харківської ОУНБ Юлія Готвянська розповідає: «Ми допомагаємо активним людям зрілого віку адаптуватися до нових умов, набути впевненості в своїх силах і реалізувати себе в житті громади». У рамках проекту учасники у дружній атмосфері отримують початкові знання з комп'ютерної грамотності, навігації в Інтернеті, спілкування у соціальних мережах та за допомогою Skype. За спостереженнями бібліотекарів, їх найбільше цікавлять новини, зміни у чинному законодавстві та інформація про хобі.

Таким чином, РТЦ демонструють свою функцію повноцінних громадських центрів для усіх вікових категорій. «Дана програма засвідчила, що на сьогодні бібліотека є тією інституцією, яка може (...) сформувати у літніх людей відчуття потреби суспільству, місцевій громаді, своїм рідним і, зрештою, самим собі», - каже п. Шматько. ■

НОВОРІЧНЕ ЗВЕРНЕННЯ ДИРЕКТОРА ПРОГРАМИ

Початок на с. 1

та технічну допомогу на підставі підписаних протоколів про наміри.

Програма «Бібліоміст» долучилася до загальнодержавного діалогу щодо ролі бібліотек у сучасному інформаційному суспільстві. Ярмарок бібліотечних інновацій та електронного врядування у квітні 2011 р. став безпрецедентним заходом, який позиціонував бібліотеки як осередки розвитку та електронного врядування. У травні «Бібліоміст» спільно з Комітетом Верховної Ради України з питань культури і духовності та Програмою сприяння Парламенту України II (ПСП II), яка фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), організував комітетські слухання щодо розвитку сільських бібліотек. За підсумками заходу було прийнято рішення про розробку концепції розвитку сільських бібліотек, а у вересні-жовтні у трьох областях пройшли регіональні форуми.

При програмі «Бібліоміст» створено Консультаційну раду, до якої увійшли

16 представників громадськості, що підтримують модернізацію бібліотек та роботу програми у цьому напрямку. Під час грудневого засідання за результатами голосування головою ради на 2012 рік обрали письменника Андрія Куркова.

Не зупиняючись на досягнутому, у 2012 році програма «Бібліоміст» планує докласти значних зусиль до інформування громадян про інноваційні процеси та залучення нових відвідувачів та друзів бібліотек. Із цією метою у ході загальнонаціональної інформаційної кампанії використовуватимуться усі доступні канали та інструменти ЗМІ.

Від імені програми «Бібліоміст» дозволяє подякувати усім вам, шановні партнери, за вашу натхненну роботу. Маю надію, що 2012 рік принесе нові успіхи, партнерства та приводи для оптимізму.

З Новим роком!

Матей Новак,
директор програми «Бібліоміст» ■